

Kázeň z evanjelických služieb Božích v Bratislave (NK),
Zjavenie Krista Pána, 6. 1. 2026, 10.00; **ES 63, 77, 592**, A 19; čít. text: Izaiáš 60, 1 - 6,

téma: **Pozvanie**

k radosti

Oslovenie na úvod služieb Božích: Pri narodení Spasiteľa zaznelo posolstvo anjela: „Nebojte sa, veď zvestujem vám veľkú radosť, ktorá bude všetkému ľudu.“ Sviatok Zjavenia pripomína, že Spasiteľ Ježiš sa narodil pre všetkých. Aj my sme pozvaní nie k sebastrednosti so zbožným náterom, ale ku Kristovi - Jeho svetlu, k radosti, ktorú On dáva.

Modlitba: Pane otvor svoje slovo našim srdciam a naše srdcia Tvojmu slovu. Amen.

Matúš 2, 10: „*Ked' (mudrci) uzreli hviezdu, zaradovali sa veľkou radosťou.*“

Milí bratia a milé sestry, drahí hostia!

Bez svetla sa žije zle. V našich končinách sú najkratšie dni v mesiacoch november a december. Na veľa ľudí to pôsobí skľučujúco až depresívne. Keď sa nedávno po

približne troch týždňoch plných hmly, ukázalo slnko, mnohí sme sa veľmi potešili.

V biblických časoch nejestvovalo pouličné osvetlenie. **Keď nastala tma, tak bolo vskutku temno. Cestu osvetľovali „len“ hviezdy.**

Práve **hviezda hrá dôležitú úlohu v príbehu mudrcov od východu.** - Čiže z oblasti, kde sa v súčasnosti nachádzajú krajiny Irán a Irak.

Mudrci, hoci sa im tak ľudovo hovorí, neboli žiadnymi kráľmi. Biblia dokonca neuvádza ani presný počet, koľko ich bolo. Každopádne **išlo o skupinu odborníkov v hviezdárstve, ktorí poznali učené knihy onej doby.** Môžeme predpokladať, že poznali aj proroctvo zo 4. Mojžišovej knihy 24, 17 o budúcom veľkom kráľovi: **„Vyjde hviezda z Jákoba, povstane žezlo z Izraela.“**

Nemeckému učencovi a astronómovi **Johannesovi Kepplerovi** sa **začiatkom 17. stor.** podaril na hviezdnom nebi výnimočný **objav:** v súhvezdí Rýb **sa k sebe priblížili dve najväčšie planéty slnečnej sústavy**

Jupiter a Saturn. Priblížili sa natoľko, že dlhšie sa zdalo, ako by bolo vidieť jednu mimoriadne žiarivú hviezdu. Takýto jav sa v astronómii nazýva **konjunkcia**. Keppler dostal nápad prepočítať dráhy planét storočia dozadu. Zistil, že v r. 7 pred Kristom došlo k trom konjunkciám Jupitera a Saturna. Viacerí astronómovia tvrdia, že konjunkcia trvala temer rok a bola viditeľná minimálne počas troch rôznych období roku 7 pred Kristom. Keppler dal tento objav do súvisu s betlehenskou hviezdou spomínanou v Ev. Matúša 2. kap. Vtedy mu však neverili.

O cca 300 rokov neskôr, v r. **1925** sa nemeckému vedcovi **Paulovi Schnabelovi** podarilo **rozlúštiť poznámky babylonskej astrologickej školy** a našiel prastarý popis konjunkcie spomenutých planét. Ten tiež uvádza, že sa udiala v r. 7 pred Kristom.

Zrejme toto bol onen úkaz, ktorý videli mudrci. Nešlo o kométu, lebo v dávnych dobách boli kométy považované za zlé znamenia a poslov zlých správ. Išlo o konjunkciu. **Jupiter a Saturn sa tri razy počas jedného roka natoľko priblížili, že vyzerali ako jediná veľká žiariaca hviezda**

v súhvezdí Rýb. Podľa vtedajšieho poznania mudrci nepochybovali, že ide o znamenie, že v Izraeli sa narodil zaslúbený budúci kráľ.

Vydali sa na dlhú cestu do Jeruzalema a tam sa pýtali na narodeného kráľa. **Správa od nich zapôsobila ako bomba.** Kráľ Herodes nevedel o ničom. Bol to tyran obávajúci sa, že príde o svoju moc. Ľudia sa ho báli. Zhromaždil židovských teológov a ďalších učencov. Títo odkázali kráľa na prorocké slová (Micheáš 5, 1), že zaslúbený Mesiáš sa má narodiť v Betleheme.

Na následnom tajnom stretnutí s mudrcmi od východu sa ich Herodes dôkladne povypytoval na čas, kedy sa zjavila hviezda. Potom **ich poslal do Betlehema, približne 10 km vzdialeného od Jeruzalema.** Urobil tak so zlými úmyslami, o ktorých mudrci vtedy ani len netušili. **A potom sa to stalo: mudrci „uzreli hviezdu, zaradovali sa veľkou radosťou.“**

Čo z toho vyplýva pre nás?

Hviezda je v Biblii symbolom pre samotného Ježiša. V závere Biblie On sám hovorí: **„Ja som jasná hviezda ranná.“** (Zjav 22, 16) **Keď sa v Betleheme narodil Ježiš,**

bola to veľká hodina ľudstva. Tajomný zázrak Vianoc - **všemohúci Boh sa stal človekom - jedným z nás - aby nás, ľudí, ktorých miluje, vyslobodil z hriechu, strachu, beznádejnosti a z moci smrti.**

Hviezdy, ktoré môžeme vidieť, nám pripomínajú hviezdu nad Betlehemom. **Pozývajú nás vdáčne sa radovať z Boha - zo spásy darovanej nám v Ježišovi.**

Keď mudrci našli v Betleheme Ježiša, **panoval v mnohých častiach sveta veľký pocit neistoty a ohrozenia.** Dokonca aj mocní vtedajšieho sveta boli niekedy bezradní a prepadal ich strach. Vo svete vládla veľká túžba po pokoji a slobode. Tieto pocity dobre poznáme aj my, v súčasnom postmodernom svete.

Bratia a sestry, **betlehemskou hviezdou sa aj my dajme pozvať k veľkej radosti.** O nej anjel hovoril pastierom: „*Nebojte sa, veď zvestujem vám veľkú radosť, ktorá bude všetkému ľudu, lebo narodil sa vám dnes v meste Dávidovom Spasiteľ, ktorý je Kristus Pán*“ (L 2, 10 - 11).

Túto veľkú radosť Pán Boh daruje všetkým, ktorí veria v Krista. Neraz sa však zdá, že pravdu mal filozof Nietzsche, keď tvrdil: „Aby človek uveril Vykupiteľovi, vykúpení by museli vyzeráť vykúpenejšie!“ Áno, mnohokrát my kresťania pôsobíme utrápene, neoslovujúco. **Kto sa nechá s otvoreným srdcom obdarovať - ten navzdory všetkým ťažkostiam a temnote, ktorá vládne vo svete - zažije „hviezdnu hodinu“: dôveru, nádej a radosť.** O nich sa hovorí v textoch mnohých krásnych piesní, ktoré spievame v tomto potemnelom období roka.

ES 63, 4: *Vítame Ťa srdečne, Dieťa milé, v Tvojej tvári radostne a nádherne láska Božia spásou žiari. Prijmi našej chvály hlas! Tu máš dary, tu máš - nás.*

Radujme sa, že náš Pán a Spasiteľ Ježiš Kristus kráča s nami aj v najtemnejších obdobiach. Jeho milosrdenstvo sa nekončí ani v našich skúškach, neistote a pochybnostiach.

ES 77, 3: *Nám svetlo Božie už svieti, daj nám, Bože, aby sme Ti na česť a chválu žili,*

*nech tam, kde vládne temnota,
vnášame svetlo života a tak sme Tebe
milí.
Keď raz náš Pán príde k súdu, tam
nebudú
zahanbení tí, ktorí Mu boli verní. Amen.*

milostivému zjaveniu bude všetko plné
požehnaní. Ďakujeme Ti a spolu sa modlíme:
Otče náš...

S použitím: Reinhard Kufeld : Zwischenzeit (Freumund-Verlag, Neuendettelsau, 2023)

a <https://www.postoj.sk/68176/velka-konjunkcia-jupitera-so-saturnom-na-zimny-slnovrat>:

Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár

Modlitba: Nebeský Otče, ďakujeme Ti, že si nás neponechal v moci hriechu, strachu, beznádeje a smrti. Nám i celému svetu si dal za Spasiteľa Pána Ježiša Krista. Prosíme, aby sa On aj nám stal jasnou hviezdou. Hviezdou, ktorou nás bude viesť cestami nášho života a ktorou sa dáme pozvať k radosti.

Prosíme, odpusť nám, keď radosť z Teba, z Tvojej spásy, nie je v našich životoch čitateľná. Pane Ježiši, daruj nám otvorenosť srdca, ochotu nechať sa znovu a znovu obdarovať Tebou. Vtedy – napriek vonkajším ťažkostiam – smieme zažívať dôveru, nádej a radosť. Ty, Kriste, prosíme kráčaj s nami. V Tvojom mene, Ježiši, chceme putovať životom i tomto novom roku. Ak nás budeš viesť ako kedysi hviezda viedla mudrcov, obstojíme a vďaka Tvojmu